

B L U E S

**Václav
Hrabě**

PRO BLÁZNIVOU HOLKU

PROLOG

Pánové
věčné skeptičtí a přezíraví
kteří své smutky vážete do kytek
a znáte už život nazpaměť
jako verše svých kultivovaných přátel
upozornuji vás
 tohleto není přípitek
na vaše zdraví
Pasáci poezie
Koštěři metafor
To není pro vás
to co tu dávám do placu
To pro skutečné lidi které jsem poznal
budu teď chvíli dělat
 paňácu
Toto jsou verše pro zedníka Petra
který mne naučil dělat s lopatou
a dělit se o chleba a cigarety
Pro dědu - socana
ani v smrti nebyl bohabojný
Na památku mé tety
která sedm let od rána do rána
čekala
až se ten její vrátí z vojny
Pro muže z Ukrajiny který prohlásil že války
 už nemusejí být
Pro jednu bláznivou holku kvůli které jsem se naučil
 hrát džez
toulat se po nocích nebýt spokojený nemít klid
Pro betonáře Albertýna Vidím ho jako dnes

říká: „Nikdy nespi s holkou kterou nemáš rád”

Pro Mistra z Rybárny - poznal Paříž

Josephinu Bakerovou

a hlad

Pro Miles Davise pro ten večer kdy jsem poprvé uslyšel
trubku plnou vzlyků

Pro prodavače červených a žlutých limonád

v kiosku na Perštýně

Pro krásnou ženu která strávila své mládí v Ravensbrücku

pro její předčasné vrásky

Pro jednoho malíře jeho šašky a krasojezdkyně

v černém flóru

Pro dělníky kteří dláždili ulici mé lásky

Pro slepého kamelota Večerní Prahy z pasáže Světozoru

Pro holky tančící charleston ve sklepě na Národní třídě

Pro párkaře Karla pro jeho ruku hniјící někde u Madridu

Pro Modiglianiho a Parkera - oba umřeli v bídě

Pro vousatého Fidela který řekl: „Demokracie - to je

rozdat zbraně lidu“

Pro rudoarmějce zabitého u nás 10. května

tisíc devět set čtyřicet pět

a pro tu dívku s plavým copem které se nevrátí

z takové dálky

Pro všechny kdo ve svých rukou nesou

tento krásný ztřeštěný

a jediný

svět

a pomáhají mu vpřed přes klatby papežů a sliny

velkozlodějů

přes všechny strejčkovské demokracie

mory

a války

PODZIM

Tuberkulózní slunce
Lány řípy
Nízko nad zemí dýchají
oblaka jak velké šedivé lípy
A z jejich větví odlétají ptáci
komedianti
opouštějící poslední letní štaci

Na prahu lesa líže si rány
uštvaný zpocený říjen
v rozmoklých polích
podzimem ukřížovaný

Třaslavý topol
Holý jak věta
Zavřete okna!
Je konec léta

VARIACE NA RENESANČNÍ TÉMA

Láska je jako večernice
plující černou oblohou
Zavřete dveře na petlice!
Zhasněte v domě všechny svíce
a opevněte svoje těla
vy
kterým srdce zkameněla

Láskaje jako krásná loď
která ztratila kapitána
námořníkům se třesou ruce
a bojí se co bude zrána

Láskaje bolest z probuzení
a horké ruce hvězd
které ti sypou oknem do vězení
květiny ze svatebních cest

Láska je jako večernice
plující černou oblohou
Náš život hoří jako svíce
a mrtví milovat nemohou

OSPALÉ NĚŽNOSTI

Neony
zvoní klekání
v tvých očích vycházejí
hvězdy a květiny
padají na zem
mezi stíny
na břeh jezera kde roste rákosí a kmín
kde dřevaři po skončení práce pijí
kořalku z jeřabin

A mně se chce tak spát
Spát
ve stínu tvých vlasů
Spát na nic nemyslet
při zvuku tvého hlasu se probouzet
jak kuchař
v pohádkách kde spí se stovky let
a znovu usínat
s hrstí tvých vlasů na čele
a trochu žárlit
na slunce
které ti po těle kreslí
malé nepochopitelné obrázky

KRÁTKÁ BÁSEŇ O PRAZE

Hořící obručí slunce proskakují cvičení psi
mých myšlenek
Na Karlově mostě se nudí barokní legionáři
a voda pod jezem
zpcená s pěnou v ústech utíká pryč
a vrací se
zpátky
jako zelené obilí když je vítr
Voda se vrací
vrací se hoře lásky hozené do světa jak bumerang

Ale můj sen z noci na dnešek už se mi nevrátí
a nikdy už neuslyším hrát Internacionálu
tak jako na pohřbu
básníka který ji v každé řádce transponoval
do neobvyklých tónin

Bude se opakovat
léto a zima
křik holubů
a smutek milenců
vrátí se jako ozvěna jak zvony z Říma i naše životy

Ten můj sen už se nevrátí
Internacionála na hrobě básníka
Vrátí se
život voda pod jezem

ROMANCE

Zelená zářivkami
vybledlá noční obloha
Kymácí se jako opilý kazatel
A hvězdy
i na tu dálku jsou cítit
okurkovým lákem

Krasavec bílý měsíc
si strčil dva prsty do krku
Takový fešák A zvrací!
Úsměvy rady do života vyčichlé
pivo
smutek špiritus a saze z řas

Až skončí dotáhnu ho do postele
Vždyť celé noci nespí

A potom přijde
můj zlatý hřeb programu
Žonglují s láhvemi
V každé z nich trochu vody písku a slepeného peří
a v jedné ještě srdcová dáma
napůl rozmočená

Musím to dělat rychle
aby se to aspoň trochu podobalo
ohňostroji
závrati z milování
bílému úsměvu klaunů

něžným piruetám kormoránů a divokých hus
blýskavému a vratkému kruhu

života

Musím to dělat tak rychle

aby to nešlo napodobit

Aby slušný oholený pán z první řady nemohl vstát

poklepat mi otcovsky na rameno

a říci: „Příteli omlouváme vaši ztřeštěnost

ale víme že to všechno je jen namáhavá práce

dovedných rukou

Tak příteli nač potom ty iluze nač ty iluze?“

Musím to dělat tak rychle aby nikdo nepoznal

jak se mi třesou ruce

a s opatrností tak velkou

jako je velký můj strach

že by se tyto jinak obyčejné láhve

letící vzduchem v touze napodobit

lásku ohňostroje lidi a ptáky

mohly rozbít

Jen tak

Vinou roztřesených rukou

a zemské gravitace

Končím bez potlesku

ráno mne uvidíte

jak krmím racky nad řekou svým povídáním

a plivaje na oblohu dělám obláčky

neboť božský měsíc

má kocovinu

a je potřeba aby to někdo udělal

než pojedou lidé do práce

INFEKCE

Spadl jsem ze skály porostlé arnikou
a teď ležím
rozedřenou kůži mám plnou písku suchého listí
a tebe

Nejhorší případ tetanu v dějinách lékařství
Všechny kapacity nade mnou pokývaly hlavami a odešly
Je to prý skorém zbytečné
Vrchní sestra přináší
pomeranče cigarety a třináct reprodukcí Botticelliho
Posilněte se večer vás budou operovat
Vezmou vám srdce Máte příliš velké srdce
na to abyste s ním mohl žít

Loupu pomeranč a vzpomínám
na Prahu Čvachtá vy sníh Rackové Na 7. listopadu
bylo slavnostní osvětlení pamatuješ?
Moje bílá nemocniční postel se houpe jako tramvaj
do které se opřel vítř

Je to smutné nebo možná směšné
ale asi jim umřu pod nožem
protože jenom ty
máš krev
stejně skupiny jako já

Musím jim říct kde tě najdou
Nelekej se Až pro tebe přijedou
budu ležet mezi lesklými vyvařenými nástroji

a nebudu vědět
že jsi přišla

Vím
že mě nemáš ráda
ale já tě mám
v krvi rozpuštěnou
s bacily tetanu s vůní kouře a arniky a šlágry
tak starými
zeje už vůbec nikdo nepamatuje

BLUES NA PAMÁTKU VLADIMÍRA MAJAKOVSKÉHO

Večer Dole pode mnou
zářila Praha
Bylo mi úzko
z tolika světél Tak jsem se díval na oblohu jestli
nebude padat

aspoň jediná hvězda
pošetilá zbytečná plavá a nahá

Když v tom jsem ze tmy uslyšel hrát
blues
na památku velkého sebevraha

Začal to klavír
Hluboko v basech
blouznilo v horečce zelené moře
a pak jsem zaslech
trubku
jak chraptí horce a choře

Krásná
absolutně nerozumná a nerentabilní hudba
Hudba bez naděje
na honorář
Slyšíte Hudba
Jako teplý vítr
nad tělem vojáka padlého ve zbytečné válce
Jako rosa co mu padá na hlavu
zatímco světélkují v dálce

velrybí oči
přístavů

Slyšíte Zpocené prsty
začínají
chorus o zakouřených sálech o bílých prašných cestách
o létech heroinu a smutku
o létech hladu vyhazovů naděje
o dívce z Alabamy o dětech z Little Rocku
Trubka hraje Vysokým tónem jiskří
závěje
vteřin dnů a roků

Ted pauza než začne basa
Jen malá chvíle tak akorát
Na jeden tulipán
naklánějící se ke mně
Je slyšet
nadechnutí trumpetisty a swingující rytmus
otáčející se země

To dělá ta trubka
a krev
a pot
Zlaté trumpety v nebi nad Jerichem
To je blues

Pierot
Do prachu cesty přitisk se rozstříleným břichem
Kdoví v kterém to bylo roce

To je blues

Snad se to dozvíš v příští sloce

Několik Múz
na Střeleckém ostrově
nabízí talent režisérům
Gruzínský koňak
Chinin a idioti - odporné sérum
proti žití

Holky moje krásný!
s hnědejma očima Namalovaný Rusovlasý

Takhle to za krk chytí
a zmáčkne
a strhne hlavu dozadu...

Co já vám mohu vyčítat?
Já se taky málokdy
prosím o radu

A stejně byste mne neslyšely
neboť zatímco baletáři unylí a útlobocí
mrkají na mne a zvou mě k stolu
z magnetofonu letí
„Líbej... Darling Dnešní noci“
v dvanácti taktech
rokenrolu

To není život To není
džez
Život to jsou pekařská auta v ranní mlze
a ruce odřené a unavené

bez nároků na slávu bez nafoukaných řečí
A džez
je doktor který léčí
smutek a strach a jiné řezné rány
horkým železem lihem a solí
To je ta trubka
která ve tmě zajímavě vypráví:
Bylo to v den kdy v Arles sváželi z polí
Vincent van Gogh pořezaný sluncem
z kavárny vyběh
celý krvavý
a zastavil se na malou chvíli
Počítal
kolik mu zbývá přátel a kolik let
Významné úsměvy „Vidíte? Je potrhlej Šílí“
Ta chvíle stačila
Zhoupnul se svět

Je to vždycky taková malá chvíle
Tak akorát
na jeden tulipán
Takové sólo ve vytřískané hospodě o čtvrté k ránu
Sólo pro život
obehraný ze všech stran
Takové sólo
za poslední šesták
Jen malá chvíle - najeden tulipán

Smutný gladiátor šel po Něvském a naposled ho urazil

měšťák

Všichni přátelé měli v tu chvíli něco na práci
Bylo to v dubnu Po nábřeží se točil vítr jako štěstí

S nelidskou upřímností
křikly svoji soustrast ubrečené dlažební kostky
Ten den šel naposled po bulváru v dešti
Vladimír Majakovskij

TY

To není alej kaštanů které kvetou
to není zástup andělů s myrtou
to je noc
Modrá a bílá
Na Vltavě zamrzly lodě a svatební kytice

Máš oči jako tabák
A stromy na podolském hřbitově
jsou cypřiše a stříbrné štiky
Jednou jsi řekla: „Já si tě najdu“
Je noc
Modrá a bílá
Kouř u stropu se chvěje jako tvoje ruce
V bytě nad námi někdo poslouchá Händla
slyšíš
„Vodní hudba“
napudrované růže
v téhle zimě
to je ale nerozum že?
Máš oči jako tabák
Bojím se abych to všechno nezkazil
nějakým překrásným gestem

Až půjdeš zítra ode mne
potkáš paní domácí jak se vrací
s masem na neděli
bude se divit že jsi tak mladá
a už se touláš po nocích
Pak si řekne že jsou tím stejně vinni

komunisti

„Podolí není Montmartre“ upozorní mne jemně
inženýr z prvního patra

Dáma v tramvaji se ušklíbne
protože budeš hrozně moc vonět kouřem

Bude ráno

Střízlivé

šedé a moudré jako vlasy mého otce

Málokdo si všimne

že máš oči

jako tabák

UKOLÉBAVKA

Je březem Černé nebe nad městem
voní deštěm
Ještě jednou to všechno spočítám
Aspoň jednou ještě

Procenta ztrát procenta smutku
procenta štěstí

to co jsem dostal
to co jsem vyhrál
to co jsem propil
to co jsem ztratil po cestě
to co jsem získal poctivě i nepoctivě
Plnoletost i špatnou pověst
papírovou zlatku
po strýčkovi ve vestě
Strýček byl legionář válčil na Piavě
a byl tak poctivý
že když se vrátil neměl práci
Zato měl hodnou ženu na rukou tetování
a smysl pro legraci
A k stáří
rakovinu
Po celý život nenáviděl válku a všechnu její špinu

On byl z těch lidí kteří poletí do vesmíru
A já
nezdárný synovec
zrozený za války vychovaný v míru

pod očima kruhy jak smuteční pásky
nemohu spát
v této černé promoklé noci
Počítám na prstech
metály života a šrámy z naší lásky

A ty spíš
a možná se ti zdá něco tak krásného
že na to do smrti nebudu mít

Dobrou noc
Jsi krásná i když spíš
Dobrou noc

Je slyšet jak přichází den
Pomalů jako by se vracel z flámu
Bloudí
ulicemi hospod a chrámů
Teď zívá
Zastavil se na rohu

Spi

Já nemohu

ZAVŘI OČI

Zavři oči

Dole na ulici kropicí auto napodobuje déšť
Beránci sbíhají do údolí a usínají
ve tvém stínu zatímco ručičky hodin se zastavují
protože tato chvíle se už nebude opakovat

Ticho večera

provokuje
labutě
aby se ještě před smrtí pokusily zazpívat
něco o tvé kráse

Zavři oči

V berlínské hospodě se rouhá jednohý
Kristus

a jeho krev

padá na hlavy farizejů
Hannibalovi sloni leží na březích Konga s podřezanými

žilami

a vypasení básníci předvídají konec
lidské komedie

Zavři oči! Zavři oči...

Za chvíli umlknou

zvony trombóny tramvaje

a já

budu poslouchat jak se z oblohy ozvěnou vracejí
úderý tvého srdce

v rytmu ptačích křídel
v rytmu v kterém se země kolébá vesmírem
v rytmu který se nikdy nikomu nepodaří
upálit nebo ukřižovat
Zavři oči
a bude to jako když měsíc zapadá v aleji mostů

Zavři oči
a bude to všechno jako na počátku světa

BÁSEŇ SKORO NA ROZLOUČENOU

Slunce
překrásný manekýn
se prkenně uklání
k západu
Zavírají se
květiny a obchody
Praha unavená
chválou básníků a svojí
krásou
šediví
soumrakem

Je to tak podivné
Co všechno se ti podobá
Je to tak podivné
Ta myšlenka že tě můžu ztratit
Protože všechno na světě se neustále mění

Můžu tě ztratit
a zase budou rána
plná cigaret
a bude to svádět
ke krásnému a pompéznímu smutku
Můžu tě ztratit
a zase budou noci
měsíc vlající na obloze bude podobný stínu
tvých rozpuštěných vlasů
nebudu moct spát a budu nenávidět
klasiky

Můžu tě ztratit
a pak snad bude nejvhodnější svést to na dialektiku
Ano
to všechno se může stát
Ale nikdy už neztratím
všechny ty lehkomyšlné nevychované a pravdivé
děti naší lásky
všechno to co nelze vyhandlovat
v Tuzexu
nabířovat přes noc
získat protekci
úsměvem
touhu a odvahu
nečekat až se život převalí kolem jako baráčekový

průvod

nedat se zlákat
štěstím
které padne na míru a sluší
nebýt tu zbytečně
nejíst tu zadarmo chleba

Uvidět ráno u Vltavy divoké koně
Vyjmenovat své lásky
a bude-li to třeba
nechat se zabít
pro ně

Atheneum - literatura na webu
<http://atheneum.zde.cz>